

eoss-conf.com

ISSUE
Nº88

EUROPEAN OPEN
SCIENCE SPACE

COLLECTION OF SCIENTIFIC PAPERS

8TH INTERNATIONAL
SCIENTIFIC
AND PRACTICAL
CONFERENCE

MODERN PERSPECTIVES
ON GLOBAL SCIENTIFIC
SOLUTIONS

MAY 18-20, 2026, BERGEN, NORWAY

**EUROPEAN OPEN
SCIENCE SPACE**

Proceedings of the **8th** International Scientific
and Practical Conference
**"Modern Perspectives on Global Scientific
Solutions"**
May 18-20, 2026
Bergen, Norway

Collection of Scientific Papers

Norway, 2026

UDC 01.1

Collection of Scientific Papers with the Proceedings of the 8th International Scientific and Practical Conference «Modern Perspectives on Global Scientific Solutions» (May 18-20, 2026, Bergen, Norway). European Open Science Space. 2026.

ISBN 979-8-89704-959-2 (series)

DOI 10.70286/EOSS-18.05.2026

The conference is included in the Academic Research Index ReserchBib International catalog of scientific conferences.

The conference is registered in the database of scientific and technical events of UkrISTEI to be held on the territory of Ukraine (Certificate №1065 dated 22.12.2025).

The materials of the conference are publicly available under the terms of the CC BY-NC 4.0 International license.

The materials of the collection are presented in the author's edition and printed in the original language. The authors of the published materials bear full responsibility for the authenticity of the given facts, proper names, geographical names, quotations, economic and statistical data, industry terminology, and other information.

ISBN 979-8-89704-959-2

Radko V., Shyshov A. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ МОТИВАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ В ЛОГІСТИЦІ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ: УКРАЇНСЬКИЙ КОНТЕКСТ.....	125
Філяр С., Білоусько А., Ситник О. МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ОЦІНКИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	131
Remska Yu. FOREIGN LANGUAGE SKILLS AS A FACTOR OF PROFESSIONAL COMPETITIVENESS IN THE MODERN LABOUR MARKET.....	134
Ревенко О. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ НА ОСНОВІ ТЕХНОЛОГІЗАЦІЇ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ.....	138
Холодцько Я.А., Грінько І.М. МІЖНАРОДНІ ФІНАНСОВІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАБІЛЬНОСТІ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ.....	146
Станіславик О.В., Нечипорук Д.О. ВПЛИВ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ НА РОЗВИТОК СИСТЕМИ РЕГУЛЮВАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ КОМУНІКАЦІЙ.....	149
Бурмака М. ГЛОБАЛЬНА ЕКОНОМІЧНА КРИЗА, СПРИЧИНЕНА ПАНДЕМІЄЮ COVID-19: КЛЮЧОВІ УРОКИ ДЛЯ ЄС.....	154
Марченко А. ОСОБЛИВОСТІ ВИПЛАТИ ГРОШОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВИХ СЛУЖБОВЦЯМ, ЯКІ ЗНАХОДЯТЬСЯ В ПОЛОНІ....	158
Селецький Б., Беляєва Н. СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ ЯК ЧИННИК КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ СУЧАСНИХ КОМПАНІЙ.....	160
Гуля В.І., Грінько І.М. ВПЛИВ БЮДЖЕТНИХ ДЕФІЦИТІВ НА ЗРОСТАННЯ ЗОВНІШНЬОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ: КЕЙС ГРЕЦІЇ.....	164
Марченко А. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ БЮДЖЕТНОЇ ТА ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ВІЙСЬКОВИХ ЧАСТИН.....	172

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ НА ОСНОВІ ТЕХНОЛОГІЗАЦІЇ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ

Ревенко Олена

к.е.н., доцент

Кафедра економіки підприємства та організації бізнесу
Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця, Україна

Анотація. У статті розглядаються перспективи розвитку аграрних підприємств в умовах повоєнного відновлення з урахуванням специфіки галузевих чинників впливу. Приділено увагу сучасним заходам щодо подолання розриву в навичках та швидкої адаптації проєктних команд до роботи з AI-інструментами на агропідприємствах. Також представлено структурований огляд основних перешкод, які заважають масовому переходу до технологізації агробізнесу (економічні, фінансові, соціальні та психологічні бар'єри; правові та етичні виклики, інфраструктурні обмеження).

Ключові слова: цифрова компетентність, адаптація, розвиток, технологізація, бізне-процес, smart-рішення, людський капітал, AI-інструменти, повоєнне відновлення.

Введення. Сучасні умови функціонування українського агробізнесу характеризуються поєднанням значних ризиків і нових можливостей розвитку. Зараз воєнний стан, порушення логістики, валютна нестабільність та зростання собівартості ресурсів змушують підприємства концентруватися переважно на підтримці стійкості та безперервності діяльності. Водночас поступова адаптація ринку та збереження попиту на українську продукцію, особливо експортно орієнтовану, створюють передумови для відновлення економічної активності. За таких умов базовим чинником конкурентоспроможності стає ефективне формування більшої частки доданої вартості та управління ризиками, що особливо актуально для агросфери як однієї з найбільш залежних від впливу зовнішнього середовища. Забезпечити такі умови розвитку можливо за рахунок зростання рівня технологізації бізнес-процесів.

Мета та задачі дослідження. Обґрунтувати перспективи розвитку аграрних підприємств в умовах повоєнного відновлення, виходячи з галузевих чинників впливу та потенціалу створення доданої вартості. Визначити доступні стратегії розвитку з урахуванням специфіки сформованих викликів та тенденцій формування людського капіталу.

Результати дослідження і їх обговорення. За результатами проведеного аналізу доцільно сформулювати узагальнену характеристику внутрішнього та зовнішнього середовища підприємств сфери агробізнесу за методом стратегічного аналізу з урахуванням сучасних тенденцій цифровізації, воєнних викликів та

особливостей функціонування аграрного сектору України у 2024–2025 рр. Так у табл. 1 представлений SWOT-аналіз впровадження AI-інструментарію та цифрових технологій в українському агросекторі, що дозволяє глибше зрозуміти внутрішні можливості підприємств та зовнішні чинники, які встотно впливають на повоєнне відновлення (сформовано на основі узагальнення [1, 3, 5, 6]).

Таблиця 1 – Узагальнений SWOT-аналіз підприємств сфери агробізнесу в умовах цифровізації та повоєнної трансформації

<p>Сильні сторони</p> <p>Широкий асортимент агропродукції та наявність потенціалу для диверсифікації виробництва.</p> <p>Розвиток міжнародного технологічного співробітництва та партнерських програм.</p> <p>Висока якість окремих видів продукції та конкурентоспроможність на зовнішніх ринках.</p> <p>Наявність досвіду ведення діяльності в кризових умовах та адаптивність управлінських рішень.</p> <p>Поступове впровадження інноваційних технологій у виробничі процеси, логістику та збут.</p> <p>Наявність виробничої інфраструктури та сформованих каналів постачання.</p> <p>Відносно високий потенціал аграрного сектору для інтеграції в глобальні ринки.</p> <p>Підвищення ролі підходів щодо керованих даних в ухваленні управлінських рішень.</p>	<p>Слабкі сторони</p> <p>Обмежене використання сучасних цифрових інструментів управління та автоматизації бізнес-процесів.</p> <p>Фінансова нестабільність підприємств в умовах воєнних ризиків та інфляційного тиску.</p> <p>Недостатній рівень цифрових компетентностей працівників.</p> <p>Застаріла матеріально-технічна база окремих підприємств, зокрема переробних.</p> <p>Низький рівень автоматизації складських, логістичних та аналітичних процесів.</p> <p>Недостатньо ефективного використання цифрового маркетингу та електронної комерції.</p> <p>Сезонність виробництва та залежність результатів діяльності від природно-кліматичних умов.</p> <p>Нерівномірне інтернет-покриття та проблеми енергозабезпечення в окремих регіонах.</p>
<p>Можливості</p> <p>Розширення географії експорту та вихід на нові міжнародні ринки.</p> <p>Зростання попиту на продовольство як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках.</p> <p>Залучення міжнародної фінансової допомоги та інвестицій у повоєнне відновлення галузі.</p> <p>Технологічна модернізація виробництва та впровадження smart-рішень в агробізнесі.</p> <p>Використання цифрових платформ, CRM-систем та електронної комерції для розвитку каналів збуту.</p> <p>Впровадження аналітичних систем прогнозування результатів діяльності та управління ризиками.</p> <p>Розвиток переробного сектору та виробництва продукції з вищою доданою вартістю.</p> <p>Поширення практик сталого розвитку, енергоефективності та «зеленої» трансформації виробництва.</p>	<p>Загрози</p> <p>Тривалі військові дії та ризики пошкодження виробничих потужностей, логістичної інфраструктури і забруднення земель.</p> <p>Посилення конкурентної боротьби на світових аграрних ринках.</p> <p>Валютні коливання, інфляційні процеси та нестабільність цін на енергоносії.</p> <p>Нестабільність державної підтримки аграрного сектору та зміни податкового навантаження.</p> <p>Кліматичні зміни та зростання ризиків втрати врожаю.</p> <p>Дефіцит кваліфікованих кадрів через трудову міграцію та мобілізаційні процеси.</p> <p>Порушення логістичних ланцюгів та ускладнення експортних маршрутів.</p> <p>Високі темпи технологічних змін, які потребують постійного оновлення цифрової інфраструктури.</p>

Український агробізнес у 2024–2025 рр. функціонував в умовах одночасного впливу цифрової трансформації, воєнних викликів та необхідності повоєнного відновлення, що формує специфічне поєднання сильних і слабких сторін, можливостей та загроз для подальшого розвитку галузі. Проведений SWOT-аналіз дозволив комплексно оцінити внутрішній потенціал підприємств та вплив зовнішнього середовища на ефективність їх функціонування.

Серед сильних сторін агробізнесу варто виокремити високу адаптивність управлінського персоналу до кризових умов. Досвід ведення діяльності в період воєнної нестабільності сприяв формуванню у керівників здатності оперативно ухвалювати рішення, швидко перебудовувати логістичні та виробничі процеси, а також ефективно реагувати на ризики. Водночас великі аграрні підприємства та холдинги вже акумулювали значні масиви даних, що створює підґрунтя для впровадження технологій штучного інтелекту, аналітики Big Data та систем раціонального землеробства. Додатковою перевагою є наявність сучасного парку техніки, значна частина якого інтегрована з цифровими платформами або має потенціал для подальшої автоматизації та підключення до smart-систем управління виробництвом.

Разом із тим розвиток агробізнесу стримується низкою внутрішніх проблем. Однією з найбільш критичних є дефіцит кадрів із цифровими компетентностями, що посилюється міграційними процесами, мобілізацією та загальним скороченням трудового потенціалу сільських територій. Значною проблемою залишається також фінансова вразливість підприємств, оскільки значна частина ресурсів спрямовується на підтримку поточної діяльності та відновлення пошкодженої інфраструктури, що обмежує можливості реалізації масштабних ІТ-проектів. Крім того, у багатьох підприємствах використовуються застарілі методи планування ресурсів підприємства, а низька якість первинних даних ускладнює автоматизацію бізнес-процесів та знижує ефективність цифрових рішень.

Водночас сучасні умови відкривають для аграрного сектору нові перспективи розвитку. Однією з стратегічних можливостей стає активізація процесів євроінтеграції, що забезпечує доступ до міжнародних грантових програм, інвестиційних фондів та інноваційних платформ, зокрема в межах програм ЄС. Дотримання європейських стандартів виробництва та цифрової звітності також сприяє спрощенню експортних процедур і підвищенню конкурентоспроможності української агропродукції на міжнародних ринках. Перед усім значний потенціал мають технології енергоефективності та точного землеробства, зокрема системи диференційованого внесення ресурсів, які дозволяють оптимізувати витрати на добрива, паливо та інші виробничі ресурси. Крім того, розвиток цифрових систем відстеження походження продукції створює умови для підвищення прозорості ринку та виходу на нові канали збуту за принципом мінімізації кількості посередників між виробником сільськогосподарської продукції та кінцевим споживачем.

Поряд із перспективами розвитку агробізнес стикається і з суттєвими зовнішніми загрозами. Однією з найбільш актуальних є проблема кібербезпеки, оскільки цифровізація бізнес-процесів супроводжується зростанням ризиків кібератак, фішингу та витоку стратегічно важливої інформації. Додаткову небезпеку становить нестабільність енергетичної та телекомунікаційної інфраструктури, особливо в сільській місцевості, де перебої з електропостачанням та інтернет-зв'язком ускладнюють використання хмарних сервісів і цифрових платформ. Водночас суттєвим стримуючим чинником залишається правова невизначеність щодо використання технологій штучного інтелекту, регулювання цифрових даних та захисту прав інтелектуальної власності у сфері агротехнологій, що ускладнює масштабне впровадження інноваційних рішень у діяльність підприємств.

Під час аналізу слабких сторін та можливостей розвитку агробізнесу в умовах цифровізації та повоєнного відновлення було визначено такі стратегічні виклики:

1. В умовах трансформації цифрової економіки та дефіциту кваліфікованих кадрів актуалізується потреба у розвитку цифрових компетентностей працівників, впровадженні сучасного програмного забезпечення та формуванні підходів до управління підприємством, які ґрунтуються на керованих даних.

2. Необхідним є впровадження нових механізмів організації бізнес-процесів, які поєднують цифрові технології, автоматизацію та специфіку аграрного виробництва залежно від спеціалізації підприємства (вирощення чи переробка, зернові, овочеві, ягідні, тваринницькі напрями тощо).

3. Посилюються ризики втрати конкурентоспроможності окремих секторів аграрного виробництва через територіальні диспропорції, релокацію бізнесу, порушення логістичних маршрутів та нерівномірний доступ до ресурсів внаслідок військових дій.

4. Для забезпечення довгострокової стійкості агробізнесу необхідним є впровадження принципів збалансованого розвитку, енергоефективності та раціонального природокористування із застосуванням фінансових, інвестиційних і тарифних механізмів стимулювання технологічної модернізації.

Як свідчить логіка наведеного, базова стратегія відновлення має полягати у використанні сильних сторін (адаптивності) для нівелювання загроз (інфраструктурних ризиків) та залучення зовнішніх можливостей (грантів ЄС) для подолання слабких сторін (дефіциту капіталу). Це дозволить не просто повернутися до довоєнного рівня, а здійснити якісний технологічний стрибок. Тож проведений SWOT-аналіз дозволяє чітко розмежувати існуючий потенціал та виклики, які можуть бути вирішені саме шляхом імплементації технологізації.

Слід зазначити, що окреслені можливості аграрних підприємств тісно перетинаються з євроінтеграційним вектором України. Як наголошується у дослідженнях [1, 2, 4], гармонізація законодавства з нормами ЄС та участь у програмах Digital Europe Programme та Horizon Europe відкриває доступ до грантового фінансування проєктів цифрової трансформації. Використання AI-

інструментів дозволяє підприємствам швидко адаптуватися до жорстких технічних регламентів та екологічних стандартів ЄС, забезпечуючи прозорість ланцюгів постачання через блокчейн-технології та цифрові паспорти продуктів. При побудові стратегії відновлення українських агробізнесів слід брати до уваги необхідність включення до показників-індикаторів розвитку додану вартість. Справа в тому, що за період з 2020 р по 2024 р. показник частки доданої вартості у ВВП України продемонстрував критичне зниження до 7,6% у період кризи, що різко контрастує зі стабільними 14–15% у країнах ЄС [7]. Такий розрив свідчить про недостатню структурну зрілість вітчизняної економіки та її низьку ресурсну ефективність. Отже, виявлене таке слабе представництво України у високотехнологічних сегментах світового ринку створює суттєві перешкоди для інноваційної трансформації підприємств, зокрема у виробничій сфері.

Водночас, технологізація, звісно, породжує нові загрози, насамперед, у сфері відстеження кіберзагроз і організації кібербезпеки. Зростання залежності від цифрових систем робить агробізнес вразливим до кібератак. Використання AI зловмисниками (наприклад, для створення підробок чи автоматизованої масової розсилки повідомлень) вимагає впровадження концепції стійкості за проектом, що передбачає закладання комплексу захисних механізмів ще безпосередньо в архітектуру бізнес-процесів. Це включає багатофакторну автентифікацію, шифрування даних та використання AI-систем для виявлення аномалій у реальному часі, які потребують відповідних знань та вмінь.

Тож найбільш критичною і слабкою стороною, що стримує впровадження інновацій на підприємствах в сфері агробізнесу, є невідповідність кваліфікації персоналу новим вимогам. В сучасних умовах індивідуальна конкурентоспроможність працівника в агросекторі визначається не лише агрономічними знаннями, а й цифровою грамотністю, адаптивністю, вмінням працювати з аналітичними інтерактивними інформаційними панелями, що візуалізують основні показники розвитку (наприклад, інженерні метрики чи KPI), аналітику і статистику в реальному часі на одному екрані.

Для подолання розриву в навичках та швидкої адаптації проектних команд до роботи з AI-інструментами таким підприємствам доцільно переходити від класичних лекцій до інтерактивних методів навчання, до яких може бути віднесено:

- спостереження за процесом у реальному часі;

- колективний пошук рішень для нестандартних проблем, що потребують ухвалення екстрених рішень;

- обмін практичним і управлінським досвідом (рівний – рівному);

- симуляція процесу управління аграрним підприємством або окремих бізнес-завдань у віртуальному середовищі (гейміфікація).

Незважаючи на значні віддалені перспективи розвитку, сучасний аграрний сектор дедалі чіткіше демонструє ознаки глибокої поляризації, де великі холдинги стрімко нарощують конкурентні переваги через активну цифровізацію, тоді як дрібні фермери через критичний брак ресурсів опиняються перед ризиком технологічної ізоляції. Такий цифровий розрив створює реальну загрозу не лише

для економічного виживання малих господарств, а й для загальної стійкості сільських громад, що традиційно тримаються на фермерстві. Гальмування інноваційних процесів у цій галузі зумовлене складним комплексом взаємопов'язаних чинників, які вимагають системного аналізу. Зокрема, нижче представлено структурований огляд основних перешкод, що заважають масовому переходу до технологізації (від гострих фінансових обмежень до ментальних бар'єрів і браку довіри до нових цифрових інструментів) з урахуванням можливості їхньої адаптації до специфіки сучасних українських агропідприємств у період повоєнного відновлення:

1. Економічні та фінансові бар'єри. Зараз для українського агросектору цей блок є критичним через дефіцит обігових коштів, високу вартість початкових інвестицій, а також значні витрати на обслуговування. Тож при плануванні проєктів важливе коректне визначення потреб у закупівлі нової техніки замість зношеної, знищеної або викраденої під час бойових дій. При цьому слід враховувати постійне зростання цін на запасні частини та сервіс імпортованого обладнання. Окремих проблем додає певна невизначеність в окупності, особливо при аналізі і прогнозуванні ризиків, пов'язаних з непередбачуваністю ринків та необхідністю витратити ресурси на розмінування територій перед впровадженням інновацій.

2. Соціальні та психологічні бар'єри, їхня критичність виходить з того, що відновлення людського капіталу є фундаментом подальшої модернізації. Але є певна непевність у довгострокових інвестиціях через загрозу безпеці, що підриває довіру до всіх зусиль технологізації та навчання. Нікуди не дівся і розрив у рівнях цифрової грамотності, а отже, попри розвиток, актуальною залишається нестача кваліфікованих кадрів через міграцію та мобілізацію фахівців. Слід згадати і про труднощі з переходом на нові екологічні стандарти (наприклад, вимоги ЄС) на фоні намагання просто вижити, тож спостерігаємо часто спротив змінам з боку персоналу.

3. Правові та етичні виклики. Подальша адаптація законодавства до стандартів ЄС створює нові вимоги щодо конфіденційності даних, кіберзагроз та відсутності чіткого регулювання. Гострими і поки невирішеним залишається організаційне питання безпеки супутникових знімків та координат полів в умовах воєнного стану. Підвищуються ризики втручання в системи управління агрохолдингами, а також досить актуальною є потреба у нових законах щодо сертифікації розмінованих земель та компенсацій за збитки. Разом з тим розроблені в Україні стратегічні документи розвитку агробізнесу, як зазначено у роботі С. Дем'яненка [1, С. 99], ґрунтуються на його сталості та визначають серед основних завдань галузі створення конкурентоспроможного, експортно-орієнтованого сільського господарства, а також виробництва конкурентоспроможних харчових продуктів у відповідності до міжнародних стандартів безпеки та якості. А отже невідповідність реальних стратегічних змін таким настановам як мінімум виключає підприємство з кола підтримки його інноваційного пошуку.

4. Інфраструктурні обмеження. Слід зазначити, що це найбільш фізично відчутний бар'єр для України. Звісно під час та внаслідок руйнівних атак, українські агропідприємства потерпають від нестабільного зв'язку, особливо гострі проблеми з інтернетом у полях через пошкоджену інфраструктуру зв'язку та перебої з електропостачанням. Також констатуємо обмежену технічну підтримку через відсутність сервісних центрів у деокупованих регіонах. Докорінно невирішеними залишатимуться ще тривалий час проблеми сумісності, що викликає складність інтеграції сучасних цифрових рішень зі старою технікою, яка залишилася в господарствах.

Як видно з наведеної класифікації бар'єрів впровадження AI-інструментарію в агросекторі, усі ці чинники взаємопов'язані та створюють комплексний виклик для аграрного бізнесу, що потребує системного підходу з боку держави та міжнародних партнерів.

У контексті сучасного українського агросектору економічні та фінансові бар'єри перебувають у нерозривному зв'язці з етичними та правовими викликами, створюючи складне середовище для прийняття управлінських рішень. Фінансова незахищеність підприємств, зумовлена високою вартістю початкових інвестицій у відновлення та обслуговування пошкоджених активів, безпосередньо впливає на етичний аспект володіння та захисту даних. Коли аграрій змушений працювати в умовах обмежених ресурсів та непередбачуваної окупності (ROI), виникає гостра проблема прозорості використання цифрових систем моніторингу та кібербезпеки: брак коштів на ліцензійне програмне забезпечення підвищує ризики витоку інформації та порушення конфіденційності даних про стан угідь. Більше того, відсутність чітких регуляторних рамок щодо сертифікації земель після бойових дій змушує господарства балансувати між економічним виживанням та етичною відповідальністю за безпеку продукції та екологічний стан ґрунтів. Таким чином, фінансовий тиск часто стає каталізатором правових колізій, де необхідність швидкого повернення інвестицій може вступати у протиріччя зі складними вимогами щодо кіберзахисту та прозорого управління даними, що є критично важливим для інтеграції українського агробізнесу у європейський ринок.

Варто зазначити цікавий парадокс, а саме: багато фермерів уже використовують елементи ШІ, навіть не усвідомлюючи цього, наприклад, через аналітику супутникових знімків чи GPS-навігацію або ту ж саму диджиталізацію податкового обліку і звітування. Це свідчить про те, що бар'єри часто криються не в самій технології, а в сприйнятті та обізнаності. Тому подолання проілюстрованих перешкод вимагає не лише інвестицій, а й якісної роботи з корпоративного навчання та створення зрозумілих інтерфейсів.

Інтеграція ШІ в агропромисловий комплекс вимагає комплексного підходу до усунення технічних, економічних та психологічних перешкод. Основним вектором розвитку, що вже набирає обертів за кордоном, є синергія технологічного оновлення (сенсорів, AI-зрошення, навігаційних систем, цифровізації управління та командної роботи) та людського капіталу (навчання аграріїв і членів проєктних

команд). Окрему увагу слід приділити державній політиці, тобто процедурі від прямого субсидування до створення прозорого правового поля. В умовах обмеженого доступу до дешевого капіталу в Україні, фінансова стратегія має базуватися на диверсифікації використання «зелених» інструментів для екологічних проєктів, мінімізація капітальних витрат через лізинг та аутсорсинг ІТ-послуг, а також використання статусу кандидата в ЄС для отримання безповоротної допомоги. Ефективність цих заходів в межах сформованої екосистеми безпосередньо залежить від тісної взаємодії держави, науки та приватного сектору.

Висновки. Проведене дослідження показало, що інтеграція ШІ в бізнес-процеси стала необхідною умовою підвищення продуктивності праці, оптимізації ресурсів та екологічної стійкості агровиробництва. Вже зрозумілим для аграріїв стає факт, що до 2026 року розумне сільське господарство стало фундаментом глобальної продовольчої безпеки та сталого розвитку. Ця технологічна революція трансформує управління ресурсами через синергію зусиль фермерів, влади та інноваторів. Штучний інтелект виступає головним інструментом оптимізації, забезпечуючи зростання врожайності при мінімальному екологічному навантаженні. Завдяки машинного навчання та точному землеробству аграрії отримують можливість точково використовувати воду, добрива та енергію. Аналіз великих даних дозволяє прогнозувати ризики, виявляти хвороби рослин на ранніх стадіях та ефективно планувати польові роботи та організаційні заходи. Попри значний потенціал, масове впровадження ШІ стримується технічними й економічними бар'єрами, що потребують системного розв'язання на конкретних підприємства з урахуванням саме їхньої специфіки. Подолання цих викликів можливе лише через державну підтримку, цифрову освіту фермерів та створення прозорого регуляторного середовища. У підсумку зазначимо, інтеграція AI-технологій стала стратегічно необхідною для побудови продуктивної та екологічно відповідальної агроекосистеми для відновлення економіки нашої країни.

Список використаних джерел

1. Дем'яненко С. (2025). Сталий розвиток агробізнесу України. *Acta Academiae Beregsasiensis. Economics.* (11). 89-102. DOI: <https://doi.org/10.58423/2786-6742/2025-11-89-102>
2. Ігнатенко М. М., Красножон А. О., & Ткаченко Ю. О. (2024) Впровадження інновацій високих техніко-технологічних устроїв у діяльність малих аграрних підприємств та їх грантова підтримка. *Інвестиції: практика та досвід.* (7). 99-104. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.7.99>
3. Прокопишин О., Полегенька М., & Жидовська Н. (2023). Інноваційні стратегії розвитку агробізнесу України у післявоєнний період. *Вісник Львівського національного екологічного університету. Серія «Економіка АПК»,* (30), 33–37. <https://doi.org/10.31734/economics2023.30.033>
4. Серов І. В. (2024) Сталий розвиток агробізнесу через впровадження екоінновацій. *Український журнал прикладної економіки та техніки.* (9 (3)). 407 – 411. DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2024-3-73>

5. Сус Т., Судук Н., Ємець О., Мовчун С., & Цюпа О. (2023) Інноваційний розвиток аграрного сектора: моделі фінансування та оцінка впливу фінансування на регіональному рівні. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. 2 (49). DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.2.49.2023.402> 1
6. Mamchur, V., Osetskyi, V., Biliavska, Yu., Umantsiv, H., & Biliavskiy, V. (2025). Strategic vectors of agribusiness development in Ukraine. *Ekonomika APK*, 32(1). 33-46. DOI: <https://doi.org/10.32317/ekon.apk/1.2025.33>
7. Manufacturing, value added (% of GDP). URL: <https://data.worldbank.org/indicator/NV.IND.MANF.ZS>

МІЖНАРОДНІ ФІНАНСОВІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАБІЛЬНОСТІ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Холодцько Ярослав Анатолійович

здобувач вищої освіти бакалаврського рівня

Грінько Ірина Миколаївна

к.е.н., доцент

Кафедра міжнародної економіки

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», Україна

Анотація. У статті досліджено роль міжнародних фінансових організацій у забезпеченні стабільності світової економіки в умовах глобалізації та зростання фінансових ризиків. Проаналізовано основні напрями діяльності Міжнародного валютного фонду, Світового банку та Європейського банку реконструкції та розвитку. Визначено їх значення у підтримці макроекономічної стабільності, подоланні фінансових криз та стимулюванні економічного розвитку держав. Особливу увагу приділено ролі міжнародних фінансових організацій у підтримці економіки України в сучасних умовах.

Ключові слова: міжнародні фінансові організації, світова економіка, МВФ, Світовий банк, фінансова стабільність, глобалізація.

Введення. У сучасних умовах глобалізації економіка характеризується високим рівнем взаємозалежності держав, фінансових ринків та міжнародних інституцій. Світові фінансові кризи, інфляційні процеси, геополітична нестабільність та наслідки воєнних конфліктів створюють значні ризики для економічного розвитку країн. За таких умов особливого значення набуває діяльність міжнародних фінансових організацій, які виступають важливим механізмом підтримки фінансової стабільності та забезпечення ефективної міжнародної економічної співпраці.

Міжнародні фінансові організації відіграють ключову роль у регулюванні світових фінансових процесів, наданні кредитної допомоги державам, підтримці